Dosarul nr. 2-148/2025 (2-1824/2024)
2-24085339-48-2p/s-01082024

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

21 februarie 2025 mun. Strășeni

Judecătoria Strășeni, sediul Central
Instanța compusă din:
președintele ședinței, judecător – Tatiana Capațina
grefier – Olga Cotovițchi
cu participarea:
avocatului – Liubomir Dudulica

examinând în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Botnari Corina împotriva Direcției Deservire Fiscală Strășeni, intervenienți accesorii Gaidău Maria, Gaidău Ecaterina și Gaidău Ruslan, privind constatarea faptelor ce au valoare juridică și recunoașterea dreptului de proprietate dobândit prin succesiune,

a c o n s t a t a t:

Partea descriptivă:
Argumentele participanților la proces:

La data de 31.07.2024, Botnari Corina, prin intermediul avocatului Dudulica Liubomir, a adresat cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată prin cererea din 23.10.2024, împotriva Direcției Deservire Fiscală Strășeni, intervenienți accesorii Gaidău Maria, Gaidău Ecaterina și Gaidău Ruslan, privind constatarea faptelor care au valoare juridică și recunoașterea dreptului de proprietate în ordine succesorală (f.d. 1-4, 50-51).

În motivarea acțiunii s-a indicat că reclamanta este născută la ***** în *****. De la naștere și până la vârsta de 10 ani, Botnari Corina a fost întreținută și educată de către bunica sa, Gaidău Teodora, cu care a locuit până la decesul ultimei survenit pe *****.

În timpul vieții, Gaidău Teodora, verbal i-a testat reclamantei toată averea sa, însă din motiv că a decedat subit, nu a reușit să întocmească testamentul în formă autentică pe numele nepoatei Botnari Corina.

După decesul bunicii, Gaidău Teodora, reclamanta a locuit în altă familie, însă fiind minoră nu a avut posibilitate de sine stătător să perfecteze actele privind

moștenirea și să-și exercite drepturile succesorale. La atingerea vârstei majoratului Botnari Corina de una singură a îngrijit casa bunicii, unde locuiește și în prezent împreună cu copiii săi. Reclamanta a făcut investiții în casa de locuit moștenită pentru crearea unor condiții de trai mai bune, astfel sporind considerabil valoarea imobilului menționat.

Reclamanta a intrat în posesia casei care a aparținut bunicii, Gaidău Teodora, și astfel consideră că a acceptat moștenirea, fapt constatat și prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 31.10.2023.

În temeiul art. 562, 563 din Codul civil (în redacția legii din 1964), data deschiderii succesiunii este *****, iar locul deschiderii succesiunii fiind *****.

Art. 566 alin. (1) din Codul civil (în redacția legii din 1964), stabilește moștenitorii legali de clasa I – copii, soțul și părinții defunctului.

Menționează că, soțul bunicii Teodora Gaidău, Gaidău Gheorghe a decedat la data de *****. La data de ***** erau în viață doi copii ai Teodorei Gaidău – Gaidău Maria (mama reclamantei) și Gaidău Piotr (unchiul reclamantei). La data de ***** Gaidău Piotr a decedat, succesori legali ai acestuia fiind copiii Gaidău Ecaterina și Gaidău Ruslan.

Gaidău Maria, mama reclamantei, nu pretinde la moștenire, nu a acceptat succesiunea, întocmind și o declarație notarială în acest sens. Gaidău Piotr, unchiul său, nu a pretins la moștenire în timpul vieții și nu a acceptat succesiunea. Copiii unchiului Gaidău Piotr – Gaidău Ecaterina și Gaidău Ruslan, similar nu pretind la moștenire, nu au acceptat succesiunea, întocmind declarații autentice în acest sens.

Prin înscrisurile eliberate de către notarul Gulian Irina se atestă lipsa testamentului întocmit de către Gaidău Teodora, precum și faptul că nu a fost deschis dosarul succesoral după decesul Teodorei Gaidău survenit la *****.

Pornind de la faptul că bunica Gaidău Teodora a crescut-o și întreținut-o pe reclamantă de la naștere – ***** și până la decesul Teodorei Gaidău – *****, consideră că sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 566 alin. (3) din Codul civil (în redacția legii din 1964).

Consideră reclamanta că calitatea de moștenitor legal a dobândit-o în condițiile expuse mai sus, respectiv prin succesiune a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor care au aparținut bunicii sale.

Pornind de la faptul că s-a solicitat recunoașterea calității de moștenitor legal și a dreptului de proprietate a reclamantei, Botnari Corina, prin hotărârea judecătorească necesită să fie dispus că aceasta servește drept temei pentru Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile pentru înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a Corinei Botnari, asupra casei de locuit cu nr. cadastral *****, terenului aferent cu nr. cadastral ***** și terenului grădină cu nr. cadastral *****, situate în *****.

Potrivit extraselor din Registrul bunurilor imobile, casa de locuit cu nr. cadastral ***** și terenul aferent cu nr. cadastral *****, precum și terenul grădină cu nr.

cadastral *****, situate în *****, sunt înregistrate ca proprietate a Teodorei Gaidău în temeiul deciziei Consiliului local nr. 12/19 din 06.12.2023.

Potrivit certificatului nr. 39 din 18.08.2023 eliberat de Primăria Strășeni, conform datelor deținute, după Gaidău Teodora sunt înregistrate terenul aferent obiectivului destinat locuinței cu nr. cadastral *****, precum și terenul grădină cu nr. cadastral *****, situate în *****.

La fel, prin extrasul nr. 1555 din 16.10.2019, eliberat de către Primăria mun. Strășeni, în Registrul de evidență a gospodăriilor populației 1-F, anii 01.01.2002 – 01.01.2006, la contul 116, pag. 124, *****, este indicat ca membri ai gospodăriei: Gaidău Teodora – *****, Gaidău Maria – ***** și Gaidău Corina – *****.

Reclamanta Botnari Corina a solicitat constatarea întreținerii sale de către Gaidău Teodora, decedată la *****, cel puțin un an înaintea decesului ultimei, dânsa fiind persoană incapabilă de muncă; recunoașterea calității de moștenitor legal al Corinei Botnari asupra averii rămase după decesul bunicii sale, Gaidău Teodora, survenit la data de *****; recunoașterea dreptului de proprietate al Corinei Botnari, asupra casei de locuit cu nr. cadastral *****, terenului aferent cu nr. cadastral ***** și terenului grădină cu nr. cadastral *****, situate în ***** dobândit prin moștenire legală; să fie dispus că hotărârea pronunțată să servească drept temei pentru Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile pentru înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate al Corinei Botnari, asupra casei de locuit cu nr. cadastral *****, terenului aferent cu nr. cadastral ***** și terenului grădină cu nr. cadastral *****, situate în *****.

În drept acțiunea este întemeiată în baza art. 562, 563, 566 din Codul civil (în redacția legii din 1964), art. 477, 509, 510 din Codul civil (în vigoare din 12.06.2003).

În ședința de judecată reclamanta, Botnari Corina, asistată de către avocatul Dudulica Liubomir, a solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept expuse.

A explicat că a fost îngrijită și întreținută de către bunica sa, Gaidău Teodora, de la naștere și până la decesul acesteia, ultima testându-i verbal averea sa. Cercul de potențiali moștenitori legali au fost indicați în cererea de chemare în judecată, care nu au pretins și nu pretind la succesiune după decesul Teodorei Gaidău, confirmând acest fapt și prin referințele depuse.

Actele de proprietate asupra bunurilor imobile pe numele Teodorei Gaidău au fost eliberate abia în luna decembrie 2023, deoarece anterior a fost o inundație și toată arhiva ce se referă la ***** a fost pierdută, fiind necesar timp pentru restabilire.

Deoarece nimeni din participanții la proces nu contestă circumstanțele indicate în cererea de chemare în judecată, urmează să fie admise pretențiile, cu obligarea organului cadastral teritorial să înregistreze dreptul de proprietate asupra pretinselor bunuri imobile în Registrul bunurilor imobile pe numele Corinei Botnari, conform prevederilor Codului civil în vigoare.

A menționat că, deoarece la data decesului bunicii, Gaidău Teodora, dânsa era

minoră cu vârsta de 10 ani, respectiv fiind persoană incapabilă de muncă aflată la întreținerea bunicii, la caz fiind aplicabile prevederile art. 566 alin. (3) din Codul civil (în redacția legii din 1964), or careva înscrisuri, probe sau acte de constatare a faptului întreținerii nepoatei de către bunică nu deține, însă certificatul anexat la materialele cauzei confirmă că, Botnari Corina locuia într-o gospodărie împreună cu Gaidău Teodora și Gaidău Maria.

A relatat că nu deține probe că mama reclamantei, Gaidău Maria, a fost plecată peste hotarele țării, nepoata fiind întreținută de bunică, însă acest fapt este confirmat de către intervenienții accesorii și prin declarația notarială a Mariei Gaidău privind renunțul la succesiune după defuncta Gaidău Teodora, care a fost perfectată în anul 2004 la un Birou notarial din or. Brașov, România. Declarația notarială mai confirmă că mama sa se afla peste hotarele țării. Declarația notarială a fost eliberată cu scopul ca Botnari Corina să deschidă procedura succesorală după decesul bunicii, însă nu s-a reușit acest fapt.

Reprezentantul pârâtului, Serviciului Fiscal de Stat, Janu Natalia, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citată legal despre data, ora și locul ședinței de judecată (f.d. 69), însă a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d. 71-72).

Totodată, prin referința depusă la 06.12.2024 (f.d. 71-72), reprezentantul pârâtului, Serviciului Fiscal de Stat, Janu Natalia, a menționat prevederile legale în redacția raportată la data deschiderii succesiunii - art.art. 303 alin. (1), 304 alin. (1), 1432 alin. (1)-(3), 1440, 1443, 1515 alin. (1), 1516 alin. (3), 1517 din Codul civil, prevederile art. 282 alin. (1), (2) lit. f), 283 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă, prevederile pct. 53 din Hotărârea Plenului CSJ nr. 13 din 03.10.2005 cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației la examinarea cauzelor despre succesiune, indicând că instanța de judecată urmează să aprecieze corect probele și să adopte o hotărâre legală și întemeiată referitor la cererea depusă.

Intervenienții accesorii, Gaidău Maria, Gaidău Ecaterina și Gaidău Ruslan, în ședința de judecată nu s-au prezentat, fiind citați legal despre data, ora și locul ședinței de judecată (f.d. 66, 67, 68), însă au solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d. 75, 77 verso, 78), cu admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Botnari Corina.

Intervenientul accesoriu, Gaidău Ecaterina, la data de 27.01.2025 a depus și referință la cererea înaintată de către Botnari Corina (f.d. 75). A menționat că este verișoara Corinei Botnari, fiind în relaţii foarte bune. Faptele expuse de către reclamantă în cererea de chemare în judecată corespund adevărului. Astfel, Botnari Corina a fost crescută de bunica lor, Gaidău Teodora, de la naştere şi până la decesul ultimei. De la naştere şi până în prezent Botnari Corina locuieşte în casa bunicii şi a îngrijit de casă. Mama reclamantei, Gaidău Maria, care-i este mătuşă, a plecat la muncă peste hotare, acasă venea doar în vizite scurte, iar bunica Gaidău Teodora i-a înlocuit Corinei Botnari părinţii, acordând îngrijirea și întreținerea necesară până în ziua decesului. În timpul vieţii, bunica Gaidău Teodora verbal le-a comunicat tuturor

că dorește să lase casa sa moştenire Corinei Botnari, astfel că nimeni nu a avut niciodată pretenții la casa dată. Din motiv că bunica a decedat subit la spital, nu a reușit să întocmească testament. Mai mult ca atât, Botnari Corina a făcut și investiții în casa bunicii, care este o casă bătrânească şi i-a sporit valoarea bunului.

Partea motivată:

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind explicațiile reclamantei, apreciind argumentele invocate în susținerea pretențiilor formulate, analizând în corespundere cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, cumulul probelor prezentate, sub aspectul admiterii sau respingerii cererii înaintate în justiție, în raport cu specificul cauzei, instanţa de judecată concluzionează că, acţiunea reclamantei Botnari Corina este neîntemeiată și o va respinge.

În motivarea concluziei expuse, instanţa de judecată reţine următoarele.

Conform prevederilor art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Potrivit art. 130 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform prevederilor art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

În cadrul examinării cauzei, instanța de judecată a stabilit că, Botnari Corina este nepoata Teodorei Gaidău, fapt confirmat prin actele de stare civilă corespunzătoare. Astfel, prin certificatul de naştere Seria *****, eliberat la 21.11.2022 de către Agenția

Servicii Publice, se confirmă că mama Corinei Gaidău, născută la ***** este Gaidău Maria (f.d. 5), iar părinții Mariei Gaidău, născută la *****, sunt Gaidău Gheorghe și Gaidău Teodora (f.d. 10). Totodată, prin extrasul de pe actul de căsătorie Seria ***** eliberat la 19.07.2023 de către Agenția Servicii Publice, se confirmă faptul că Gaidău Corina a înregistrat căsătoria cu Botnari Vasile la *****, după căsătorie soția preluând numele soțului „Botnari” (f.d. 6).

Prin certificatul de deces Seria *****, eliberat la 10.08.2023 de către Agenția Servicii Publice, se confirmă că bunica reclamantei, Gaidău Teodora, născută la *****, a decedat la ***** (f.d. 7).

Prin certificatul de deces Seria *****, eliberat la 07.06.2014 de către OSC Strășeni, se confirmă că bunelul reclamantei, Gaidău Gheorghe, născut la *****, a decedat la ***** (f.d. 8).

Prin certificatul de deces Seria *****, eliberat la 16.08.2017 de către OSC Strășeni, se confirmă că Gaidău Piotr, feciorul lui Gaidău Gheorghe și Gaidău Teodora, născut la ***** (f.d. 11), a decedat la ***** (f.d. 12). Gaidău Piotr și Gaidău Galina sunt părinții Ecaterinei Gaidău, născută la ***** și Gaidău Ruslan, născut la *****, fapt ce se confirmă prin certificatele de naștere corespunzătoare (f.d. 13-14). Astfel, Gaidău Ecaterina și Gaidău Ruslan la fel sunt nepoții Teodorei Gaidău.

Prin declarațiile autentificate notarial la 11.01.2024 și 04.01.2024 de către notarul Gulian Irina, se confirmă că Gaidău Ruslan și respectiv Gaidău Ecaterina au declarat că nu au acceptat succesiunea prin depunerea la notar a declarației de acceptare a succesiunii, nici prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral și pretenții la moștenirea rămasă după decesul bunicii nu au (f.d. 15, 16).

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 31.10.2023 a fost constatat faptul acceptării succesiunii legale de către Botnari Corina prin intrarea în posesie asupra masei succesorale rămase după decesul bunicii sale Gaidău Teodora, decedată la *****, locul deschiderii succesiunii fiind *****(f.d.18).

Prin informațiile deținute de Centrul de evidență a gajului, actelor notariale și a debitorilor a Ministerului Justiției al R. Moldova din 10.08.2023 și 01.07.2024, se confirmă că în Registrul dosarelor succesorale și a testamentelor nu este deschisă procedura succesorală după decesul cet. Gaidău Teodora, decedată la *****, testamente din numele acesteia nefiind înregistrate (f.d. 25, 26).

Conform art. 566 alin. (1)-(4) din Codul civil (în redacția legii din 26.12.1964), în vigoare la data decesului cet.Gaidău Teodora, în caz de succesiune legală se consideră moştenitori în părţi egale: de prima clasă – copiii (inclusiv copiii înfiaţi), soţul şi părinţii (înfietorii) defunctului, precum şi copilul defunctului, care s-a născut după moartea acestuia; de clasa a doua – fraţii şi surorile defunctului, bunicul şi bunica lui atît din partea tatălui cît şi din partea mamei; de clasa a treia – nepoţii şi nepoatele de frate şi de soră incapabile de muncă ale defunctului.

Moştenitorii din clasa următoare sînt chemaţi la succesiunea legală numai în lipsă de moştenitori din clasele precedente sau dacă aceştea nu acceptă succesiunea.

Ei sînt chemaţi la succesiune şi în cazul, cînd toţi moştenitorii din clasele precedente au fost decăzuţi din dreptul de succesiune.

Sînt moştenitori legali şi persoanele incapabile de muncă, care au fost întreţinute de defunct cel puţin un an înainte de moartea lui. Dacă există alţi moştenitori, ei vin la succesiune în aceiaş măsură ca şi moştenitorii din clasa chemată la succesiune.

Nepoţii şi strănepoţii defunctului sînt moştenitori legali, dacă în momentul deschiderii succesiunii nu mai trăia acela din părinţii lor, care ar fi fost moştenitor; ei moştenesc în părţi egale partea, care i s-ar fi cuvenit la succesiunea legală defunctului lor părinte.

Prin urmare, Botnari Corina, fiind nepoata defunctei, Gaidău Teodora, nu se poate prevala cu calitatea de moștenitor legal după decesul bunicii, Gaidău Teodora or, în ședința de judecată s-a constatat că Maria Gaidău, mama reclamantei și fiica defunctei, era în viață la data decesului Teodorei Gaidău – *****. Anume Maria Gaidău, mama reclamantei, deținea calitatea de moștenitoarea de prima clasă, iar art. 566 alin. (4) din Codul civil (în redacția legii din 1964) prevede în mod expres că nepoţii şi strănepoţii defunctului sînt moştenitori legali, doar dacă în momentul deschiderii succesiunii nu mai trăia acela din părinţii lor, care ar fi fost moştenitor.

Totodată, reclamanta Botnari Corina pretinde că în situația sa sunt aplicabile și prevederile art. 566 alin. (3) din Codul civil (în redacția legii din 1964), anume să fie constatat faptul întreținerii sale de către Gaidău Teodora mai mult de un an înaintea decesului, așa cum fiind minoră era persoană incapabilă de muncă, iar în consecință să-i fie recunoscută calitatea de moștenitoare legală al averii rămase după decesul bunicii sale Gaidău Teodora, decedată la *****.

Reieșind din normele legale care prevăd că fiecare parte trebuie să-și dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, reclamanta trebuie să prezinte probe pertinente și admisibile prin care să demonstreze existența faptului însuși, la caz – întreținerea nepoatei de către bunică.

În contextul prevederilor art. 566 din Codul civil (în redacția legii din 1964), se consideră întreținute de către cel care a lăsat moștenirea persoanele inapte de muncă, care au fost întreținute completamente de către cel care a decedat sau ajutorul care i-a fost acordat a constituit pentru ele o sursă esențială și permanentă de existență.

La caz, instanța constată că reclamanta în confirmarea faptului că a fost întreținută de către Gaidău Teodora cel puțin un an înaintea decesului său, nu a prezentat nici un înscris sau probă pertinentă și admisibilă, menționând doar că probează cerința prin explicațiile personale și a intervenienților accesorii, cât și prin aceia că nimeni nu contestă acest fapt.

Conform art. 131 alin. (1) din Codul de procedură civilă, explicaţiile date de părţi şi intervenienţi asupra circumstanţelor care le sînt cunoscute şi care au importanţă în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe. Astfel, în lipsa altor probe pertinente și admisibile, instanța judecătorească nu poate

verifica și evalua explicațiile reclamantei și intervenientului accesoriu Gaidău Ecaterina și, drept consecință să constate faptul pretins de către reclamantă.

Instanța constată că prin extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor populației nr. 1-F, anii 01.01.2002–01.01.2006, contul 116, pagina 124, *****, eliberat la 16.10.2019 de către Primăria mun. Strășeni, se indică componența familiei din gospodărie ca fiind compusă din Gaidău Teodora, Gaidău Maria și Gaidău Corina (f.d. 24), inclusiv mama reclamantei Gaidău Maria. Argumentele reclamantei Botnari Corina precum că mama sa a fost plecată peste hotarele țării, inițial în România, fapt ce se confirmă prin declarația privind renunțul la succesiune din anul 2004 întocmită în or. Brașov, România (f.d. 15), iar din anul 2006 a plecat în Federația Rusă, unde se află până în prezent, din care considerent bunica Gaidău Teodora a întreținut-o pe nepoată, instanța le apreciază drept declarative or, probe în confirmarea acestui fapt nu au fost prezentate, cât și nu a fost probată neexercitarea obligației de întreținere a reclamantei de către mama sa, sau eventual că ar fi fost instituită tutela bunicii în privința nepoatei Botnari Corina, născută la *****.

În context, instanța de judecată reține că declarația notarială întocmită în or. Brașov de către Gaidău Maria este datată cu 17.05.2004, pe când Gaidău Teodora a decedat la *****, astfel că declarația dată nu dovedește faptul că mama reclamantei se afla peste hotarele țării de la nașterea reclamantei și până la decesul Teodorei Gaidău. Chiar intervenientul accesoriu, Gaidău Ecaterina, verișoara Corinei Botnari, prin referința depusă confirmă că mama reclamantei, Gaidău Maria, care îi este mătușă, a plecat la muncă peste hotare însă venea acasă în vizite scurte (f.d.75), respectiv se concluzionează că mama reclamantei nu a întrerupt relațiile cu fiica, Corina Botnari. Este relevant de ținut cont și de obligația legală a bunicilor prevăzută de Codul familiei, de a întreține nepoții, care necesită sprijin material, în cazul imposibilității întreținerii lor de către părinți, dacă dispun de mijloace suficiente.

Totodată, reclamanta în cadrul ședinței de judecată a renunțat la audierea cet. Bocan Tudor, vecinul bunicii sale Gaidău Teodora, menționat în cererea de chemare în judecată, care ar fi cunoscut situația familiei Gaidău și circumstanțele cauzei, considerând probatoriul prezentat suficient în vederea admiterii acțiunii.

Prin urmare, instanța va respinge ca fiind neîntemeiată cerința reclamantei privind constatarea faptului întreținerii sale de către bunica sa, Gaidău Teodora, decedată la *****, cel puțin un an înaintea decesului.

Referitor la solicitarea reclamantei privind recunoașterea calității de moștenitor legal al averii rămase după decesul bunicii, Gaidău Teodora, instanța constată netemeinicia acesteia și o va respinge or, art. 566 din Codul civil (în redacția legii din 1964), prescrie expres clasele de moștenitori legali în cazul succesiunii legale, cât și având în vedere că și cerința subsecventă privind constatarea întreținerii acesteia de către bunica sa, Gaidău Teodora, cel puțin un an înaintea decesului său, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru ca o persoană să fie moștenitor legal nu este suficient ca ea să aibă

capacitate succesorală, este necesar ca aceasta să fie chemată la moștenire, adică să aibă vocație succesorală legală.

Din rațiunea prevederilor legale urmează că, moştenitori cu vocaţie succesorală legală sunt considerate rudele în limitele graduale legale, iar prevederile art. 566 alin. (4) din Codul civil (în redacția legii din 1964), prescrie expres modul în care Botnari Corina, drept nepoată a Teodorei Gaidău, ar fi moștenitor cu vocație succesorală legală după decesul bunicii, caz care nu este aplicabil reclamantei or, mama acesteia, Gaidău Maria, este în viață.

Referitor la pretenția reclamantei privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra casei de locuit cu nr. cadastral *****, terenului aferent cu nr. cadastral ***** și terenului grădină cu nr. cadastral *****, situate în *****, dobândit prin moștenire legală, instanța de judecată notează că în conformitate cu art. 509 alin. (2) din Codul civil, dreptul de proprietate se poate dobândi, în condiţiile legii, prin ocupaţiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum şi prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietateca efect al dobîndirii cu bună-credință.

Art. 510 alin. (2) din Codul civil prevede că, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndeşte la data înregistrării în registrul bunurilor imobile, cu excepţiile prevăzute de lege.

Reclamanta Botnari Corina susține că a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile menționate prin succesiune.

Conform art. 561 din Codul civil (în redacția legii din 1964), succesiunea se înfăptuieşte în virtutea legii (succesiune legală) şi prin testament (succesiune testamentară).

Sub acest aspect se reţine că, o persoană poate avea vocaţie succesorală atât testamentară, cât şi legală.

În conformitate cu art. 564 din Codul civil (în redacția legii din 1964), pot fi moștenitori: în cazul succesiunii legale – cetăţenii care se află în viaţă în momentul morţii celui ce a lăsat moştenirea, precum şi copiii celui ce a lăsat moştenirea, care s-au născut după moartea lui; în cazul succesiunii testamentare – cetăţenii care se află în viaţă în momentul morţii celui ce a lăsat moştenirea, precum şi copiii concepuţi în timpul vieţii lui şi născuţi după moartea lui.

Art. 566 din Codul civil (în redacția legii din 1964) prevede care sunt categoriile de moștenitori legali, iar în conformitate cu prevederile art. 581 din Codul civil (în redacția legii din 1964), pentru a dobândi succesiunea moștenitorul trebuie s-o accepte. O succesiune nu poate fi acceptată sub condiţie sau cu rezerve.

Se consideră, că moştenitorul a acceptat succesiunea, dacă el a întrat de fapt în posesia sau administrarea bunurilor succesorale sau dacă a depus la organul notarial al locului deschiderii succesiunii o declaraţie de acceptare a ei. Actele arătate în prezentul articol trebuie să fie săvîrşite în curs de şase luni din ziua deschiderii succesiunii. Succesiunea acceptată este considerată, că aparţine moştenitorului din

momentul deschiderii succesiunii.

Prin urmare, personale care au vocaţie la moştenire (moştenitorii legali şi testamentari) dobândesc calitatea de moştenitori prin acceptarea moştenirii.

Conform art. 585 din Codul civil (în redacția legii din 1964), în cursul termenului de şase luni din ziua deschiderii succesiunii moştenitorul legal sau testamentar are dreptul să renunţe la succesiune. Cu acest prilej el poate menţiona, că renunţă la succesiune în folosul altor moştenitori legali sau testamentari, în folosul statului sau al unei organizaţii de stat, cooperatiste sau al unei alte organizaţii obşteşti. Renunţarea la succesiune, fără a se arăta în folosul cui renunţă moştenitorul la succesiune, produce aceleaş efecte, ca şi neacceptarea succesiunii. Renunţarea la succesiune se face print-o declaraţie depusă de către moştenitor la biroul notarial al locului deschiderii succesiunii.

Conform art. 1526 din Codul civil (în vigoare la data depunerii declarației de renunțare la succesiune), moştenitorul poate renunţa la succesiune în termen de 6 luni din data deschiderii succesiunii, chiar dacă a acceptat succesiunea prin intrare în posesiune. Moştenitorul poate renunţa la moştenire în folosul altor moştenitori testamentari sau legali. Nu este admisă renunţarea la moştenire în folosul unei persoane private de dreptul la moştenire sau declarate moştenitor nedemn, inclusiv conform unei dispoziţii exprese din testament.

Așadar, prin declarația autentificată notarial la 17.05.2004 la Biroul notarului public Batranu Elena, or. Brașov, România, se confirmă că Gaidău Maria, domiciliată în *****, a renunțat la succesiunea după defuncta Gaidău Teodora, decedată la *****, nu a făcut nici un act de acceptare expresă, tacită sau forțată a succesiunii defunctei, succesiune față de care înțelege că rămâne străină, în calitate de fiică (f.d. 15). Deși, reclamanta invocă faptul că mamă-sa a renunțat la succesiune în favoarea sa, pentru ca unchiul său Gaidău Piotr să perfecteze actele ce țin de succesiunea rămasă după decesul Teodorei Gaidău pe numele său, instanța reține că în declarația privind renunțul la succesiune Gaidău Maria nu a indicat că renunţă la succesiune în folosul altor moştenitori legali sau testamentari, inclusiv și în folosul fiicei Botnari Corina. În cazul dat nefiind aplicabilă nici instituția reprezentării de către următorii moștenitori or, moştenitorul care a renunţat la moştenire se consideră că nu a fost niciodată moştenitor, vocaţia sa succesorală fiind retroactiv desfiinţată, declaraţia de renunţare la moştenire fiind ireversibilă. Totodată, se reține și faptul că la data decesului bunicii și la data renunțării la succesiune de către Gaidău Maria, Botnari Corina era minoră, astfel că actele din numele acesteia urmau a fi efectuate de către reprezentantul său legal, la caz mama sa, Gaidău Maria, or careva probe ce ar împuternici alte persoane în acest sens nu au fost administrate la dosar.

Suplimentar instanța relevă și faptul că reclamanta a menționat că s-a adresat la notar cu cerere pentru a fi deschisă procedura succesorală după decesul bunicii Teodora Gaidău, prezentând în acest sens inclusiv și hotărârea Judecătoriei Strășeni din 31.10.2023 privind constatarea faptului acceptării succesiunii legale de către

Botnari Corina prin intrarea în posesie asupra masei succesorale după decesul bunicii sale Gaidău Teodora (f.d. 18), însă i-a fost refuzată deschiderea dosarului succesoral pe motiv că aceasta nu este moștenitor legal, conform prevederilor legale aplicabile la data decesului bunicii Gaidău Teodora, care i-ar conferi acest drept, însă nu a fost prezentată nici o probă în confirmarea alegațiilor sale, cum ar fi cererea adresată notarului privind deschiderea procedurii succesorale și/sau refuzul notarului.

Potrivit prevederilor art. 11 din Codul funciar, autorităţile administraţiei publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberându-le titluri de proprietate, trec în proprietatea cetăţenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodăreşti şi grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislaţia.

Potrivit art. 9 alin. (2) și art.11 alin. (1) din Codul civil (în redacția legii din 1964), capacitatea de folosință a persoanei apare în momentul nașterii și încetează odată cu decesul, iar capacitatea deplină a cetăţeanului de a dobîndi prin actele sale drepturi civile şi de a-şi asuma obligaţii civile (capacitatea civilă de exerciţiu) ia naştere din momentul majoratului, adică din momentul împlinirii vîrstei de optsprezece ani.

Conform art. 89 din Codul civil (în redacția legii din 1964), proprietarul se bucură de dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunurilor, în limitele determinate de lege.

În şedinţa de judecată s-a stabilit cu certitudine că, Gaidău Teodora a decedat la data de ***** (f.d.7), iar la momentul decesului ultima nu deţinea dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile pretinse de reclamantă or, instanţei de judecată nu i-au fost prezentate și nu au fost administrate careva probe admisibile şi pertinente care ar confirma faptul că defuncta până la momentul decesului a posedat, a folosit şi a dispus de bunurile imobile în cauză cu drept de proprietate, pentru ca reclamanta să poată pretinde la dobândirea dreptului de proprietate în ordine succesorală.

În context, instanța reține că reclamanta pe parcursul examinării cauzei a menționat că în localitatea sa a avut loc o inundație, astfel că toată arhiva ce se referă la ***** a fost pierdută, alegații care însă sunt apreciate ca fiind declarative, or probe în confirmarea acestui fapt nu au fost prezentate.

Soluționarea justă a cauzei impune instanța de judecată de a verifica prin prisma legislației în vigoare, dacă circumstanțele invocate de reclamanta Botnari Corina, în sprijinul cererii sale, întrunesc condițiile de dobândire a dreptului de proprietate a bunului imobil prin succesiune.

Moștenirea, este transmiterea patrimoniului unei persoane fizice decedate către succesorii săi. Patrimoniul succesoral include atât drepturile patrimoniale cât și obligațiile patrimoniale pe care cel ce a lăsat moștenirea le avea la momentul decesului.

Potrivit certificatului din 18.08.2023 se indică că conform datelor deținute de Primăria mun. Strășeni, după cet. Gaidău Teodora sunt înregistrate bunuri imobile cu nr.cadastral *****, mod de folosință teren aferent obiectivului destinat locuinței

amplasat în mun. Strășeni, *****, str. ***** *****și nr. cadastral *****, modul de folosință lot de lângă casă, amplasat în **********, intravilan, bunurile imobile menționate nefiind înregistrate în Registrul bunurilor imobile (f.d. 19), fără însă a fi specificată informația concretă în temeiul cărui act și când i s-au atribuit acesteia terenurile respective.

Totodată conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, bunurile imobile: terenul cu nr.cadastral *****, cu suprafața de 0,1009 ha, amplasat în mun. Strășeni, *****, str. ***** *****, cu destinație pentru construcții și construcția cu nr. cadastral ********** modul de folosință casă de locuit individuală, cu suprafața de 0,0 m.p., au fost înregistrate pe numele Teodorei Gaidău abia la 12.06.2024 în temeiul deciziei Consiliului local nr. 12/19 din 06.12.2023 și extrasului din registrul de evidență a gospodăriilor nr. 719 din 29.12.2023 (f.d. 20).

Conform extrasului din Registrul bunurilor imobile bunurile imobile: terenul cu nr.cadastral *****, cu suprafața de 0,04 ha, amplasat în *****, extravilan, cu destinație grădină, a fost înregistrat pe numele Teodorei Gaidău la 11.06.2024 în temeiul deciziei Consiliului local nr. 12/19 din 06.12.2023 (f.d. 22).

Prin urmare, instanța de judecată constată că, dreptul de proprietate pe numele Teodorei Gaidău asupra bunurilor imobile în privința cărora se solicită recunoașterea dreptului de proprietate, prin succesiune: casa de locuit cu nr. cadastral *****, terenul aferent cu nr. cadastral *****, precum și terenul grădină cu nr. cadastral *****, situate în ***** a fost înregistrat la 11.06.2024 și 12.06.2024, drept temei al înregistrării dreptului de proprietate fiind decizia Consiliului local nr. 12/19 din 06.12.2023 și extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 719 din 29.12.2023 (f.d. 20, 22). La data înregistrării dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile pe numele Teodorei Gaidău, aceasta nu mai avea capacitate de folosință și exercițiu, deoarece la ***** a decedat, iar la data decesului în componența patrimoniului succesoral nu intrau bunurile imobile asupra cărora Botnari Corina pretinde recunoașterea dreptului de proprietate în ordine succesorală.

Totodată, instanța ține să menționeze faptul că, posesiunea invocată de către reclamanta Botnari Corina asupra imobilului și terenurilor nominalizate este precară, deoarece nu a fost realizată sub nume de proprietar, nefiind prezentat nici un act, înscris ce ar confirma transmiterea acestor terenuri și dobândirea dreptului de proprietate asupra acestora de către Gaidău Teodora. Prin urmare, Gaidău Teodora nu a avut în proprietate legală, la data decesului, bunurile imobile pretinse de reclamantă pentru ca aceasta să fie îndreptățită să le transmită succesorilor săi.

Instanța consideră relevant să menționeze și faptul că, reclamanta solicită recunoașterea dreptului de proprietate în ordine succesorală, inclusiv și asupra casei de locuit individuală cu nr. cadastral *****, suprafața căreia reieșind din extrasul din Registrul bunurilor imobile constituie 0,0 m.p. (f.d. 20), pe când în certificatul privind valoarea bunului imobil, imobilul este constituit din partea principală cu suprafața de

56,0 m.p., anexa caldă cu suprafața de 10,7 m.p. și terasa cu suprafața de 22,6 m.p. (f.d. 62).

Mai mult, reclamanta atât în ședința de judecată, cât și în cererea de chemare în judecată, a confirmat faptul că personal a făcut investiții reconstruind casa de locuit pentru crearea unor condiții de trai mai bune, sporind considerabil valoarea imobilului, a conectat casa la conducta de gaz, apă, inclusiv a efectuat reparație, a construit baia, o bucătărie mai spațioasă. Astfel, instanța reține că, în componența patrimoniului succesoral nu pot fi incluse bunurile care nu au aparținut defunctului și asupra cărora nu a fost recunoscut și înregistrat în mod legal dreptul de proprietate, pe când în cazul dat reclamanta Botnari Corina pretinde anume recunoașterea dreptului de proprietate în ordine succesorală şi înregistrarea dreptului de proprietate, inclusiv asupra unei construcții de fapt neautorizate de către organele competente or, conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, suprafața casei de locuit individuale este de 0,0 m.p., iar alte probe ce ar confirma existența și apartenența casei de locuit Teodorei Gaidău la data decesului, nu au fost prezentate. În circumstanțele expuse mai sus, admiterea cerinței reclamantei, ar constitui substituirea de către instanța judecătorească a organelor competente a administrației publice cu arogarea competențelor și atribuțiilor acestora, în constatarea și aprecierea unor aspecte ce ţin de interesul public, asigurarea calității în construcție, corespunderea imobilului neautorizat cerințelor de exploatare, ceea ce este inadmisibil.

Astfel, raportând circumstanțele de fapt constatate supra la prevederile legale enunțate, se ajunge la ferma concluzie că, cerința înaintată de Botnari Corina privind recunoașterea dreptului de proprietate a bunurilor imobile în ordine succesorală, cu obligarea organului cadastral teritorial să înregistreze dreptul de proprietate pe numele reclamantei, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art.art. 236-241 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e :

Se respinge acțiunea depusă de Botnari Corina împotriva Direcției Deservire Fiscală Strășeni, intervenienți accesorii Gaidău Maria, Gaidău Ecaterina și Gaidău Ruslan, privind constatarea faptelor ce au valoare juridică și recunoașterea dreptului de proprietate dobândit prin succesiune, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Preşedintele şedinţei,
judecător Tatiana Capaţina